

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**



Факультет природничих наук

Кафедра лісового і аграрного менеджменту

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**Охорона праці в АПК**

Освітня програма Агрономія

Спеціальність 201 Агрономія

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

Затверджено на засіданні кафедри  
Протокол № 1 від “23” серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022 р.

## ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

## 1. Загальна інформація

Назва дисципліни	<b>Охорона праці в АПК</b>
Освітня програма	Агрономія
Спеціальність	201 Агрономія
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	2/4
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 14 год. Практичні заняття – 16 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	<a href="http://www.d-learn.pu.if.ua/">http://www.d-learn.pu.if.ua/</a>

## 2. Опис дисципліни

Дисципліна "Охорона праці в АПК" спрямована на формування у студентів знань, навичок, найважливіших для забезпечення безпечних та здорових умов праці в умовах господарства. Основна увага приділяється правовим, організаційним і технічним аспектам охорони праці, особливостям виробничих процесів в АПК, ідентифікації ризиків, прорахування небезпечних випадків і професійних захворювань. Також розглядаються питання нормативно-правових актів, забезпечення техногенної та екологічної безпеки, виборів засобів індивідуального та колективного захисту.

### Мета та цілі курсу

Охорона праці в АПК як наукова та навчальна дисципліна має на меті вивчення та формування у майбутніх фахівців умінь та компетенцій для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці у АПК.

#### Цілі курсу:

- Загальні принципи та законодавчу базу охорони праці.
- Особливості виробничих умов і ризиків у галузях АПК.
- Методи ідентифікації та мінімізації ризиків.
- Оцінка впливу шкідливих і небезпечних факторів на працівників.
- Системи управління охороною праці на підприємствах АПК.

Завдяки вивченню дисципліни студенти отримують знання, які дозволяють ефективно організувати безпечну діяльність на виробництві, сприяти збереженню життя та здоров'я працівників, а також впроваджувати сучасні підходи до створення безпечних умов праці в агропромисловому комплексі.

### Компетентності

**ЗК1.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки, як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та

необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

**ЗК2.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

**ЗК3.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

**ЗК7.** Здатність застосовувати знання в практичній ситуації.

**ЗК8.** Навички здійснення безпечної діяльності.

**ЗК10.** Здатність працювати в команді.

**ЗК11.** Прагнення до збереження навколишнього середовища.

**СК9.** Здатність управляти комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих умовах.

### Програмні результати навчання

**ПРН16.** Організувати результативні і безпечні умови роботи.

### 3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Вступ. Правові та організаційні питання охорони праці в галузі АПК. Міжнародний досвід у сфері охорони праці в АПК.	Ознайомитись з правовими та питаннями охорони праці в галузі. Практики і стандарти охорони праці в розвинених країнах. Впровадження міжнародних стандартів на підприємствах України.	Тести, питання
2.	Права і обов'язки з охорони праці керівника підприємства, головних спеціалістів.	Законодавчі акти з ОП. Нормативно-правові акти з ОП. Галузеві програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища. Розглянути права і обов'язки з охорони праці керівника підприємства, головних спеціалістів.	Питання
3.	Система управління охороною праці в галузі АПК.	СУОП місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування.	Тести, питання
4.	Аналіз травматизму в сільському господарстві. Розслідування	Зробити аналіз травматизму в сільському господарстві. Розслідування та документування аварій на підприємствах	Тести, питання

	нещасних випадків.	агропромислового комплексу. Методи аналізу виробничого травматизму. Ключові технічні та організаційні заходи для запобігання травматизму та професійним захворюванням у галузі. Специфіка розслідування і реєстрації випадків синдрому професійних захворювань та отруєнь.	
5.	Санітарно-гігієнічні умови праці в АПК. Проблеми гігієни праці та виробничої санітарії в АПК.	Умови праці та шкідливі фактори на агропромислових підприємствах. Оцінка виробничого середовища: температура, вологість, освітлення. Захист працівників від шуму, пилу та вібрацій. Організація побутових умов для працівників. Проведення медичних оглядів працівників певних категорій. Вимоги до розміщення обладнання та організації робочих місць.	Тести, питання
6.	Безпека праці при роботі з пестицидами і мінеральними добривами.	Розглянути безпеку праці при роботі з пестицидами і мінеральними добривами. Вплив агропромислової діяльності на довкілля. Організація безпечного поводження з хімічними речовинами. Заходи з мінімізації екологічного впливу.	Тести, питання
7.	Порядок атестації робочих місць на відповідність нормативним актам про охорону праці.	Розглянути порядок атестації робочих місць на відповідність нормативним актам про охорону праці.	Питання
8.	Пожежна безпека в агропромисловому виробництві.	Причини виникнення пожеж в АПК. Засоби пожежогасіння та профілактичні заходи. Організація пожежної безпеки на підприємствах.	Тести, питання
9.	Засоби індивідуального та колективного захисту.	Типи засобів захисту та їх застосування. Вимоги до вибору та експлуатації засобів	Тести, питання

		індивідуального захисту.	
10.	Розробка заходів з охорони праці на підприємствах АПК.	Планування та впровадження профілактичних заходів. Оцінка ефективності системи охорони праці. Розробка навчальних програм і тренінгів з охорони праці.	Тести, питання

#### 4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	0
Практичне заняття	25
Самостійна робота	10
Контрольна робота	10
Індивідуальне завдання	5
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

#### 5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17		
Лекції																			-
Практичні з-тя		4		4		4		4		4		5							25
Самостійна р-та														10					10
Індивідуальні завдання																15			15
Екзамен																		50	50
Всього за тиждень		4		4		4		4		4		5		10		15		50	100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

#### Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з	не зараховано з можливістю

		можливістю повторного складання	повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

### 6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література:	
<p>1. Охорона праці: навч. посіб. / З.М. Яремко, С.В. Тимошук, О.І. Третяк, Р.М. Ковтун; за ред. проф. З.М. Яремка. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 374 с.</p> <p>2. Зеркалов Д.В. Охорона праці в галузі: загальні вимоги. Навчальний посібник. К.: «Основа». 2011. 551 с.</p> <p>3. Шудренко І. В. Охорона праці в галузі : навч. посіб. Житомир : ЖНАЕУ, 2017. 136 с.</p> <p>4. Охорона праці (Законодавство. Організація роботи): Навч. посіб. / За заг. ред. к.т.н., доц. І. П. Пістуна. Львів: Тріада плюс, 2010. – 648 с.</p> <p>5. Охорона праці (практикум): Навч. посіб. / За заг. ред. к.т.н., доц. І. П. Пістуна. Львів: «Тріада плюс», 2011 436 с.</p> <p>6. Зеркалов Д.В. Охорона праці в галузі: загальні вимоги. Навчальний посібник. К.: «Основа». 2011. 551 с.</p> <p>7. Охорона праці в галузях сільського господарства: Навч. Посіб./І.П. Осадчук, М.М. Сакун, П.І. Осадчук, Т.В. Столярова: Одеськ.держ.аграр.ун./Каф.безпеки. Одеса: «Видавництво Барбашин», 2007. 480 с.</p> <p>8. Охорони праці в галузях сільського господарства: Навчально-методичний комплекс. Навчальний посібник для підготовки спеціалістів ступеня «магістр» для всіх напрямків підготовки /М.М.Сакун, І.В.Москалюк, О.О.Атрашкова; А.М. Яковенко; за редакцією Сакуна М.М. Одеса: Видавництво «ВМВ», 2019. 458 с.</p> <p>9. НПАОП 0.00-1.28-10 «Правила охорони праці під час експлуатації електроннообчислювальних машин». Наказ Держгірпромнагляду від 26.03.2010р. № 65.</p> <p>10. НПАОП 0.00-4.03-04 «Положення про Державний реєстр нормативно-правових актів з питань охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці України від 08.06.2004 р. № 151</p>	

### 7. Контактна інформація

Кафедра	Лісового і аграрного менеджменту, адреса вул. Галицька 201, каб. 107, (0342) 59-61-66; (0342)59-61-72, <a href="https://kag.pnu.edu.ua/">https://kag.pnu.edu.ua/</a> , електронна адреса <a href="mailto:klam@pnu.edu.ua">klam@pnu.edu.ua</a>
Викладач (і) Гостьові лектори	Карбівська Уляна Миронівна

Контактна інформація викладача	<a href="mailto:klam@pnu.edu.ua">klam@pnu.edu.ua</a>
--------------------------------	--

### 8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності, Положення про запобігання плагіату у ДВНЗ «прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; отримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.
Пропуски занять (відпрацювання)	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника » (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) <a href="https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf">https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</a>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються Положенням про порядок організації та проведення оцінювання



	<p>успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) <a href="https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuva_nnia_nove2.pdf">https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuva_nnia_nove2.pdf</a></p>
<p>Невідповідна поведінка під час заняття</p>	<p>Діяти відповідно до Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Нова редакція) (зі змінами накази ректора № 61 від «31» січня 2020 р.; № 361 від 31 липня 2020 р.; № 795 від 31 грудня 2020 р.) <a href="https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Poloze_nnia-pro_OOP-25_12_2020-1.pdf">https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Poloze_nnia-pro_OOP-25_12_2020-1.pdf</a></p>
<p>Додаткові бали</p>	<p>Студент може отримати додаткові бали відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) <a href="https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuva_nnia_nove2.pdf">https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuva_nnia_nove2.pdf</a></p>
<p>Неформальна освіта</p>	<p>Неформальна освіта зараховується відповідно до Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.) <a href="https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf">https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf</a></p>

Викладач



Карбівська У.М.